

فشار به صندوق‌ها برای خرید سهام به زیان بازار سرمایه

کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه در چند ماه اخیر ورود قابل توجه منابع به صندوق‌ها را داشتیم که ناشی از منابع بزرگ شرکت‌های حقوقی بود، گفت: فشار به صندوق‌ها برای خرید سهام ضربه مهلک به بورس است.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، حسام‌الدین جعفری ندوشن اعلام کرد: طبق قانونی که امسال وضع شد و سپرده‌های حقوقی را مشمول مالیات کرد، در همین چند ماه اخیر ورود قابل توجه منابع به صندوق‌ها داشتیم که ناشی از منابع بزرگ شرکت‌های حقوقی بوده است، قاعدتا این صندوق‌ها که بلندمدت تصمیم‌گیری می‌کنند، نمی‌توانند ظرف یک یا دو ماه حجم بالای سهام را خریداری کنند، بلکه باید با برنامه‌ریزی شده و تحلیل سهام بخرند.

کارشناس بازار سرمایه افزود: موضوع حدنصاب خرید سهام در صندوق‌های با درآمد ثابت ابلاغیه‌ای از سوی سازمان بورس است که کم‌تر از ۵ سال گذشته اعلام شده و مکررا تغییر کرده است، یعنی در ابتدا صندوق‌های با درآمد ثابت صرفا اوراق با درآمد ثابت می‌خریدند یا سپرده بانکی داشتند و الزامی به خرید سهام نداشتند، اما از چند سال گذشته این الزام به وجود آمد که درصد معینی از منابع خود را سهام بخرند، در ابتدا ۵ درصد سپس به ۱۰ درصد رسید و این میزان طی دوره ای افزایش و کاهش یافت و در دورانی که بازار شرایط نزولی داشت به حداقل ۱۵ درصد افزایش دادند؛ بنابراین در طول زمانی که از ابداع این حدنصاب گذشته بارها مورد بازنگری قرار گرفته است که خود نشان دهنده عدم کارآمدی آن است.

وی افزود: اعداد و ارقامی که در مورد نصاب سهام در صندوق‌های با درآمد ثابت موجود اعلام کردند از دو جنبه مورد بررسی قرار می‌گیرد، این که صندوق‌های فیکس حد نصاب را رعایت نکردند درست نیست، نخست این که در این حد نصاب هم برای سهام، هم صندوق‌های سرمایه‌گذاری و هم برای اوراق سپرده کالایی محاسبه می‌شود.

جعفری بیان کرد: صندوق‌های با درآمد ثابت می‌توانند سایر صندوق‌های سرمایه‌گذاری را خریداری کنند، بسیاری از صندوق‌های با درآمد ثابت برای کاهش ریسک خود از میان صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی که در رتبه‌بندی بازدهی خوبی داشتند را انتخاب می‌کنند که عملا یعنی سهام خریدند. به گفته وی؛ موضوع دوم گواهی‌های سپرده کالایی است که این گواهی مانند زعفران و سایر کالاهایی که وجود دارد، جز سهام محسوب می‌شود؛ بنابراین اگر یونیت‌های سرمایه‌گذاری و گواهی‌های سپرده کالایی را جمع بزنند به ۱۵ درصد نزدیک است و حتی برخی از آنها بالاتر از این میزان است. وی تصریح کرد: نکته بعدی این که، صندوق‌های با درآمد ثابت عمدتا حدنصاب ۱۵ درصد را رعایت کردند، اما در ریزش‌های اخیر بازار ارزش سهام در پرتفوی کم شده، یعنی یک صندوق قبل از دو ماه گذشته حد نصاب خود را رعایت کرده است، اما در همین مدت حداقل ۳۰ درصد ارزش پرتفوی سهام از دست رفته؛ بنابراین اگر ۱۵ درصد سهام خریداری شده هم اکنون به ۱۱ درصد رسیده که این صندوق نمی‌تواند به سرعت خرید انجام دهد و درصد تعیین شده را جایگزین کند. پس از مدتی بخشی از این ریزش جبران می‌شود و بازمی‌گردد؛ بنابراین نمی‌توانیم مدیران صندوق‌های درآمد ثابت را متهم کنیم که ابلاغیه‌ها را رعایت نکردند؛ بلکه در شرایط بازار این حد چهار نوسان می‌شود.

این کارشناس اظهار داشت: ذاتا با ابلاغیه مبنی بر خرید سهام توسط صندوق‌ها موافق هستیم یا خیر، بنده مخالفم چون ماهیت صندوق از نام آن مشخص است و باید یک جریان نقدینگی را با درآمد ثابت تامین کند، عمده صندوق‌های با درآمد ثابت تقسیم سود ماهانه دارند و پایان هر ماه باید سود متناسبی را به مشتریان عرضه کنند، مشکل سهام در پورتفوی آنها این است که نوسان را زیاد می‌کند و چون باید کوتاه مدت به موضوع نگاه کنند و سود پرداخت کنند مشکل ساز می‌شود، سهام تلاطم‌های زیادی دارد و با ذات درآمد ثابت مطابقت ندارد، از سوی دیگر صندوق‌های با درآمد ثابت عمدتا از منابعی تغذیه می‌کنند که از بانک‌ها آمده است.

وی بیان داشت: مشتریان این صندوق‌ها عمدتا، مشتری بانک‌ها هستند که به جای سود بانکی به این صندوق‌ها رو آورده اند، بسیاری از این افراد اطلاع ندارند که بخشی از سرمایه آنها صرف خرید سهام می‌شود و اگر این موضوع را بدانند؛ قطعا در این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری نمی‌کنند، پس الزام به افزایش این حدنصاب ضربه بدی به فعالیت این صندوق‌ها خواهد زد، اگر این اتفاق رخ دهد، نوسانات سود آنها زیاد می‌شود و احتمالا در پایان ماه نمی‌توانند سود مورد انتظار را پرداخت کنند و اگر فقط یک ماه اتفاق بیافتد، شاهد خروج منابع از صندوق‌ها خواهیم بود.

وی افزود: خروج منابع از صندوق‌ها بسیار موضوع خطرناک و جدی برای بازار است؛ چون مدیر صندوق برای پرداخت سود به مشتریان مجبور به فروش سهام در بازار می‌شود از آن مهم‌تر این که این صندوق‌ها بیش از ۵۰ درصد دارایی آنها در بازار اوراق با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری شده است، اما اگر صندوق‌ها مجبور به تامین پول برای پرداخت به سرمایه‌گذاران خود شوند، عرضه زیاد اوراق خواهیم داشت و متقاضیان اندک، پس مورد انتظار است که با جهش نرخ بهره رو به رو خواهیم شویم که بزرگترین ضربه به بازار سرمایه است.

جعفری تصریح کرد: افرادی که صندوق‌ها را تحت فشار قرار می‌دهند، بدانند که منابعی در کوتاه مدت به بازار سهام تزریق می‌شود، اما پس از چند ماه با افزایش نرخ بازدهی اوراق ضربه مهلکی به بازار وارد خواهد شد که در آن صورت بازار دیگر نمی‌تواند قد علم کند و یک خود زنی است. نکته دیگر این که بسیاری از شرکت‌ها در مجامع سود تقسیم کردند، این سودها در حساب‌های دریافتی صندوق‌ها آمده؛ در حالی که قبلا جز سهام بوده، دوستانی که محاسبات انجام دادند فقط سهام در نظر گرفتند در صورتی که حساب‌های دریافتی به پول تبدیل نشده که صندوق‌ها با درآمد ثابت بتوانند آن را به سهام تبدیل کنند، پس باید حساب‌های دریافتی تعیین و تکلیف شود، ارقام هم بالاست چون شرکت‌های بزرگ تقسیم سودهای کلان داشتند.

در نهایت این فعال بازار سرمایه گفت: طبق قانونی که امسال وضع شد و سپرده‌های حقوقی را مشمول مالیات کرد، در همین چند ماه اخیر ورود قابل توجه منابع به صندوق‌ها داشتیم که ناشی از منابع بزرگ شرکت‌های حقوقی بوده است، قاعدتا این صندوق‌ها که بلند مدت تصمیم‌گیری می‌کنند نمی‌توانند ظرف یک یا دو ماه حجم بالای سهام را خریداری کنند؛ بلکه باید برنامه‌ریزی شده و تحلیل مند سهام بخرند.

منبع: فارس